

Sygn. akt VII U 287/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: protokolant sądowy Paulina Filipkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 grudnia 2017 r. w Warszawie

sprawy R. C. (1) i G. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania R. C. (1) i G. F.

od decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 29 grudnia 2014 r. znak: (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż G. F. z tytułu zatrudnienia u R. C. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 1 lutego 2014r.

UZASADNIENIE

W dniu 30 stycznia 2015 r. **G. F.** złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddziału w W. z dnia 29 grudnia 2014 r.

nr (...) i wniosła o jej zmianę poprzez przyznanie jej prawa do zasiłku macierzyńskiego. W uzasadnieniu odwołująca wyjaśniła, że zaskarżoną decyzją organ rentowy odmówił jej wypłaty zasiłku macierzyńskiego kwestionując jej zatrudnienie w firmie (...) z siedzibą w W.. W ocenie odwołującej jej pracodawca złożył do ZUS wszystkie wymagane dokumenty dotyczące ubezpieczeń, wysyłał deklaracje rozliczeniowe i opłacał składki, a te oraz inne złożony dokumenty potwierdzają jej zatrudnienie (odwołanie G. F. k. 2 a.s.).

Ponadto odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 29 grudnia 2014 r. złożył **R. C. (1)**, wnosząc o jej zmianę. W ocenie odwołującego skarżona decyzja nie jest zgodna ze stanem faktycznym zatrudnienia w jego firmie, a G. F. faktycznie wykonywała pracę przynoszącą firmie dochód, co zostało potwierdzone przedłożonymi w ZUS dokumentami. Ponadto, zdaniem odwołującego, organ rentowy w uzasadnieniu decyzji przeczy sam sobie, gdyż z jednej strony wskazuje, że odwołująca była zatrudniona przez krótki czas przed złożeniem wniosku o zasiłek macierzyński, z drugiej zaś uznał, że odwołująca była zatrudniona fikcyjnie, co wzajemnie się wyklucza (odwołanie R. C. (1) k. 3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołania z dnia 19 lutego 2015 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.** wniósł o ich oddalenie, wskazując, że zaskarżona decyzja jest prawnie i faktycznie uzasadniona, a zarzuty

przedstawione w odwołaniu pozostają bez wpływu na prawidłowość zaskarżonego rozstrzygnięcia. Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie organ rentowy wyjaśnił, iż w toku postępowania wyjaśniającego ustalono, że odwołująca była zatrudniona w okresie od 5 czerwca do 29 listopada w niepełnym wymiarze czasu oraz z minimalnym wynagrodzeniem na rok 2013. Formalności związane ze złożeniem dokumentacji rozliczeniowej za okres od lipca do listopada 2013 r. nie zostały dopełnione. Choć odwołująca zeznała, że wymiar czasu pracy i wysokość wynagrodzenia uległy zmianie z uwagi na szerszy zakres obowiązków, to w ocenie organu rentowego przedstawione przez odwołującą dowody na okoliczność świadczenia pracy w postaci wiadomości e-mail i faktur nie są wystarczające, aby uznać jej twierdzenia za wystarczające. Ponadto po odejściu odwołującej na zwolnienie lekarskie płatnik składek nie zatrudnił nikogo na jej zastępstwo, co zdaniem organu rentowego świadczy o braku potrzeby zatrudnienia odwołującej (odpowiedź na odwołanie k. 4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący R. C. (1) od 2010 roku prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...), w ramach której zajmował się działalnością wydawniczą oraz produkcją zabawek. Z kolei odwołująca G. F. na przełomie listopada 2005 r. i grudnia 2006 r. odwołująca pracowała jako sekretarka. W okresie od 2006 r. do 2011 r. prowadziła własną działalność gospodarczą w formie kawiarni. W latach 2011-2013 odwołująca uczęszczała na studia dzienne. G. F. i R. C. (1) znajdują się, pozostają ze sobą w relacjach partnerskich. Ponadto w 2013 roku, w okresie od czerwca do listopada, R. C. (1) zatrudnił G. F. na stanowisku pracownika biurowego na ¼ etatu z wynagrodzeniem 400 zł brutto miesięcznie (akta osobowe odwołującej k. 35 a.s. – świadectwo pracy, wyjaśnienia odwołującego k. 46-47 a.s., wyjaśnienia odwołującej k. 48-49 a.s., dane o zgłoszeniach do ubezpieczeń, pisemne zeznania odwołujących – nieoznaczone karty a.r.).

W dniu 11 grudnia 2013 r., podczas wizyty u ginekologa, odwołująca dowiedziała się, że jest w ciąży. Ojcem dziecka jest odwołujący R. C. (1) (dokumentacja medyczna odwołującej k. 32 a.s. i k. 67-69 a.s., opinia biegłej ginekolog k. 86 a.s., odpis skrócony aktu urodzenia – nieoznaczone karty a.r.).

Na początku 2014 roku R. C. (1) i G. F. podjęli decyzję o rozszerzenie działalności gospodarczej odwołującego o ofertę gastronomiczną – usługi cateringowe, które miały być prowadzone w całości przez odwołującą. W związku z tym w dniu 30 stycznia 2014 r. R. C. (1) podpisał z G. F. umowę o pracę na czas nieokreślony. Na podstawie umowy odwołująca miała być zatrudniona na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży w pełnym wymiarze czasu pracy za wynagrodzeniem w wysokości 5.000 zł brutto miesięcznie. Do obowiązków odwołującej należało pozyskiwanie nowych klientów, prowadzenie korespondencji z klientami, koordynowanie sprzedaży marki (...), koordynowanie cateringu (w tym pozyskiwanie klientów, korespondencja, przygotowywanie ofert, zakupy, transport, rozliczanie zleceń), prowadzenie dokumentacji oraz wykonywanie innych poleceń przełożonego (akta osobowe odwołującej k. 35 a.s. – umowa o pracę, zakres obowiązków, wyjaśnienia odwołującego k. 46-47 a.s., wyjaśnienia odwołującej k. 48-49 a.s., pisemne zeznania odwołujących – nieoznaczone karty a.r.).

Odwołująca zapoznała się z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy, była zdolna do podjęcia pracy na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży. Ponadto dnia 13 lutego 2014 r. odwołująca została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych (akta osobowe odwołującej k. 35 a.s. – zaświadczenie o przeszkoleniu BHP, opinia biegłej ginekolog k. 86 a.s., akta rentowe – okoliczność bezsporna).

Na początku zatrudnienia odwołującej zgłaszały się do niej osoby zainteresowane usługami cateringowymi. Odwołująca kontaktowała się z nimi za pomocą konta e-mailowego „(...)”. Osoby te reprezentowały różne fundacje, m. in. Fundację (...), Fundację (...), Fundację (...) oraz Fundację (...). W ramach rozmów odwołująca przedstawiała propozycje posiłków zgodnie z udostępnionymi jej planami szkoleń i warsztatów, oferty usług oraz ich wyceny. W celu zrealizowania usług odwołująca zamawiała u innych podmiotów składniki posiłków lub gotowe posiłki, a także takie artykuły jak herbata, cukier, zastawa i środki czystości. Za wykonane usługi cateringowe firma odwołującego

wystawiała faktury VAT: w lutym 2014 – na rzecz (...) w W. na kwotę 4.990 zł oraz Fundacji (...) na kwotę 5.000 zł w kwietniu 2014 r. – na rzecz Fundacji (...) na kwotę 1.549,99 zł, w maju 2014 r. – na rzecz Fundacji (...) na kwotę 19.450 zł. Za wystawione faktury odwołujący otrzymał powyższe kwoty przelewem na rachunek bankowy firmy. Klienci odwołującej byli zadowoleni ze świadczonych przez nią usług cateringowych, w związku z czym kontaktowali się z nią drogą e-mailową również w okresie od kwietnia do czerwca 2014r. (zeznania odwołującego k. 46-47 a.s., zeznania odwołującej k. 48-49 a.s., faktury k. 186 a.s., informacje z Fundacji (...) oraz z (...) w W. k. 168-169 a.s., korespondencja e-mail, oferty usług cateringowych, faktury i potwierdzenia przelewu, pisemne zeznania odwołujących – nieoznaczone karty a.r.).

W 2014 roku R. C. (1) osiągnął z prowadzonej działalności gospodarczej przychód w wysokości 129.741,56 zł przy kosztach uzyskania przychodu w wymiarze 96.778,70 zł oraz składkach na ubezpieczenie w wysokości 3.055,21 zł. Dochód odwołującego z działalności gospodarczej, po odliczeniach, wynosił 29.907,65 zł (opinia biegłego ds. rachunkowości i finansów k. 127-135 a.s., faktury k. 186 a.s., zeznania podatkowe odwołującego za rok 2013 i 2014 załączone do akt sprawy).

Dnia 13 sierpnia 2014 r. odwołująca urodziła córkę, J. C.. Kilka dni później, 18 sierpnia 2014 r., złożyła wniosek o udzielenie dodatkowego urlopu macierzyńskiego i rodzicielskiego oraz wniosek do ZUS o wypłatę zasiłku macierzyńskiego (wniosek o urlop macierzyński, odpis skrócony aktu urodzenia – nieoznaczone karty a.r.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. pismami z dnia 31 października 2014 r. zawiadomił R. C. (1) i G. F. o wszczęciu postępowania na okoliczność zasadności zgłoszenia odwołującej do ubezpieczeń społecznych. Po przeprowadzeniu postępowania organ rentowy wydał w dniu 29 grudnia 2014 r. decyzję nr (...), na podstawie której stwierdził, że G. F., jako pracownik u płatnika składek (...), nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 1 lutego 2014 roku. W ocenie organu rentowego odwołująca i płatnik składek zawierając umowę o pracę działały w porozumieniu na szkodę Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, sama zaś umowa została zawarta dla pozorów w celu nabycia świadczeń z ubezpieczenia społecznego – zasiłku macierzyńskiego (zawiadomienia o wszczęciu postępowania, decyzja ZUS z 29.12.2014 r. – nieoznaczone karty a.r.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zebranych w toku postępowania dokumentów, w oparciu o opinie biegłych sądowych z zakresu ginekologii oraz rachunkowości i finansów, a także z uwzględnieniem wyjaśnień odwołujących.

W skład dokumentacji wchodziły przede wszystkim liczne dowody przedłożone przez strony tak w toku postępowania przed organem rentowym, jak i w trakcie niniejszego postępowania. Treść tych dowodów korespondowała ze sobą wzajemnie oraz z wyjaśnieniami udzielonymi przez odwołujących, a Sąd uznał je za wiarygodne.

Sąd uwzględnił również udzielone przez strony postępowania wyjaśnienia co do okoliczności towarzyszących zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę z 30 stycznia 2014 r. Na rozprawie w dniu 20 czerwca 2017 r. strony potwierdziły udzielane wcześniej wyjaśnienia. W ocenie Sądu wskazywane przez strony okoliczności znajdowały również potwierdzenie w dowodach z dokumentów, w szczególności przedłożonych fakturach VAT, korespondencji e-mail czy też aktach osobowych. Postawa stron nie budziła zastrzeżeń co do wiarygodności ich wyjaśnień i zeznań, były one dla Sądu przekonujące, toteż we wskazanym wyżej zakresie Sąd dał im wiarę w pełni.

W ocenie Sądu opinie biegłych sporządzone na potrzeby niniejszej sprawy były rzetelne i wiary. Biegli, dysponując dokumentacją w postaci akt medycznych odwołującej oraz dokumentacji rachunkowej odwołującego ocenili materiał dowodowy pod kątem okoliczności przedstawionych w tezie dowodowej, odpowiedzieli na pytania Sądu w sposób klarowny i jednoznaczny. Opinie biegłych nie były kwestionowane przez strony, w tym zwłaszcza przez organ rentowy i nie budziły zastrzeżeń co do prawidłowości ich sporządzenia, w związku z czym Sąd w całości podzielił sformułowane w nich wnioski.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołania G. F. i R. C. (1) były zasadne.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył kwestii podlegania przez odwołującą obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia w firmie odwołującego. Przedmiotem rozważań Sądu w niniejszym postępowaniu było zatem ustalenie, czy zawarta między stronami umowa o pracę z dnia 30 stycznia 2014 r. była ważna i skuteczna, czy też, zgodnie z twierdzeniem organu rentowego wyrażonym w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, została zawarta jedynie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczeń społecznych i w konsekwencji nie wywołała i nie wywołuje skutków w zakresie podlegania ubezpieczeniom społecznym.

Rozstrzygnięcie powyższej kwestii wymagało dokonania szczegółowej wykładni przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 1778). Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 te same ustawy obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami, z wyłączeniem prokuratorów. W myśl art. 13 pkt 1 ustawy następuje to od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania. O tym jednak, czy dany stosunek prawny łączący dwa podmioty może być uznany za stosunek pracy, rozstrzygają przepisy prawa pracy.

Stosownie do treści definicji zawartej w art. 2 k.p. pracownikiem jest osoba zatrudniona między innymi na podstawie umowy o pracę. Użyty w powyższym przepisie zwrot „zatrudniona” oznacza istnienie między pracownikiem a pracodawcą szczególnej więzi prawnej o charakterze zobowiązaniowym, tj. stosunku pracy. Istotą tegoż stosunku jest -w świetle art. 22 § 1 k.p. – uzewnętrznienie woli umawiających się stron, z których jedna deklaruje chęć wykonywania pracy określonego rodzaju w warunkach podporządkowania pracodawcy, natomiast druga – stworzenia stanowiska pracy i zapewnienia świadczenia pracy za wynagrodzeniem. Celem i zamiarem stron umowy o pracę winna być każdorazowo faktyczna realizacja treści stosunku pracy, przy czym oba te elementy wyznaczają: ze strony pracodawcy – realna potrzeba ekonomiczna i umiejętności pracownika, zaś ze strony pracownika – ekwiwalentność wynagrodzenia uzyskanego za pracę.

Dla stwierdzenia, czy zaistniały podstawy do objęcia wnioskodawcy ubezpieczeniem społecznym, w świetle powołanych przepisów, wymagane jest ustalenie, czy zatrudnienie miało charakter rzeczywisty i polegało na wykonywaniu pracy określonego rodzaju, na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem, czyli w warunkach określonych w art. 22 § 1 k.p. Umowa o pracę, która nie wiąże się z wykonywaniem tej umowy, a zgłoszenie do ubezpieczenia następuje tylko pod pozorem istnienia tytułu ubezpieczenia w postaci zatrudnienia, nie skutkuje w sferze prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 16 marca 1999r., II UKN 512/98; z 28 lutego 2001r., II UKN 244/00).

Przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca – do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem (art. 22 § 1 k.p.). W ujęciu art. 22 § 1 k.p. stosunek pracy to relacja prawna łącząca pracodawcę i pracownika, na której treść składają się wzajemne prawa i obowiązki. Zgodnie z treścią powołanego przepisu zasadniczym elementem konstrukcyjnym stosunku pracy jest zobowiązanie pracownika do wykonywania pracy pod kierownictwem pracodawcy w czasie i miejscu przez niego wyznaczonym za wynagrodzeniem. Swoistość stosunku pracy wyraża się w jego cechach, które odróżniają go od stosunków cywilnoprawnych, a także zwyczajowej, okazjonalnej pomocy członków najbliższej rodziny świadczonej na rzecz określonego przedsiębiorcy, w ramach których świadczona jest praca. Do tych właściwości stosunku pracy należą: dobrowolność zobowiązania, zarobkowy charakter stosunku pracy, osobisty charakter świadczenia pracy oraz podporządkowanie pracownika co do miejsca, czasu i sposobu wykonywania pracy, wyrażające się również w możliwości wydawania pracownikowi poleceń dotyczących pracy.

W niniejszej sprawie Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął stanowisko, zgodnie z którym umowa o pracę zawarta między odwołującą i zainteresowanym miała charakter pozorny, gdyż odwołująca faktycznie nie wykonywała pracy. Zgodnie z art. 83 § 1 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Pozorność umowy wyraża się w braku zamiaru wywołania skutków prawnych przy jednoczesnym zamiarze stworzenia okoliczności mających na celu zmylenie osób trzecich. Istotne znaczenie ma tu niezgodność między pierwotnym aktem woli, a jego uzewnętrznieniem. Wskazać należy, że o pozorności danej umowy decydują okoliczności wskazane w art. 83 § 1 k.c., które występować muszą w czasie składania przez strony oświadczeń woli. W doktrynie wyróżnia się dwie formy pozorności: pozorność czystą, zwaną też bezwzględną lub absolutną, kiedy to strony, dokonując czynności prawnej, nie mają zamiaru wywołania żadnych skutków prawnych oraz pozorność kwalifikowaną, zwaną względną lub relatywną, kiedy strony zawierają czynność prawną pozorną (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 2012r., I UK 27/12, z dnia 12 lipca 2002r., V CKN 1547/00).

W orzecznictwie utrwalony jest pogląd, formułowany w oparciu o treść cytowanego art. 83 k.c., zgodnie z którym zamiar nawiązania stosunku ubezpieczenia społecznego, bez rzeczywistego wykonywania umowy o pracę, świadczy o fikcyjności zgłoszenia do pracowniczego ubezpieczenia społecznego. Do pozorności umowy o pracę - powodującej jej nieważność - dochodzi wyłącznie wówczas, gdy strony umowy o pracę nie zamierzają wywołać skutku prawnego w postaci nawiązania stosunku pracy, a ich oświadczenia, uzewnętrznione umową o pracę, zmierzają wyłącznie do wywołania skutku w sferze ubezpieczenia społecznego. Umowa o pracę jest zawarta dla pozorów, jeżeli przy składaniu oświadczeń woli obie strony mają świadomość, że osoba określona w umowie jako pracownik nie będzie świadczyć pracy, a osoba określona jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy, czyli gdy strony z góry zakładają, że nie będą realizowały swoich praw i obowiązków wypełniających treść stosunku pracy (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 9 listopada 2017 r. III AUa 283/17). W sytuacji, w której stronom umowy o pracę przyświeca jedynie intencja włączenia do ubezpieczenia społecznego (i uzyskanie świadczeń płynących z tego ubezpieczenia) pod pozorem zatrudnienia, bez jego rzeczywistego wykonywania (art. 83 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.), zawarcie umowy o pracę nie może rodzić skutków prawnych i stanowić podstawy do uznania, że osoba, która zawarła taką umowę podlega ubezpieczeniu społecznemu pracowników (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 11 lutego 2014r., III AUa 929/13). Jednocześnie a contrario do powyższego przyjmuje się, że nie można stwierdzić pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, w sytuacji, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca pracę tę przyjmował (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 12 maja 2011r., II UK 20/11; z 19 października 2007r., II UK 56/07; z 5 października 2005 r., I UK 32/05).

Kierując się powyższym Sąd Okręgowy przeprowadził postępowanie dowodowe w oparciu o załączone do akt sprawy dokumenty, potwierdzone w zeznaniach wyjaśnienia stron oraz opinie biegłych sądowych i na tej podstawie stwierdził, że sporna umowa nie miała charakteru pozornej, a realnym motywem jej zawarcia było odpłatne świadczenie pracy przez odwołującą na rzecz zainteresowanego. Jak wynika z poczynionych przez Sąd ustaleń R. C. (1) i G. F. znają się od kilkunastu lat, pozostają ze sobą w związku partnerskim, mają również wspólne dziecko. Sporna umowa o pracę została zawarta niecałe dwa miesiące po tym, jak odwołująca dowiedziała się o tym, że jest w ciąży. Ze złożonych przez strony wyjaśnień, które znalazły potwierdzenie w ich zeznaniach, wynika, że R. C. (1) przed zawarciem z G. F. spornej umowy o pracę prowadził działalność wydawniczą i związaną ze sprzedażą zabawek, nie zajmował się natomiast świadczeniem usług cateringowych. Te z kolei były wykonywane przez odwołującą na przełomie 2006 i 2011 roku. W tych okolicznościach Sąd nie podzielił wątpliwości organu rentowego w zakresie motywów, jaki kierowali się odwołujący przy zawieraniu przedmiotowej umowy o pracę. W tym kontekście Sąd dał wiarę odwołującym, którzy wskazali, że zdecydowali się na prowadzenie działalności zarobkowej pod wspólnym szyldem firmy (...), który rozszerzył dotychczasową działalność gospodarczą na usługi cateringowe świadczone do tej pory przez jego partnerkę. Wyjaśnienia odwołujących, zgodnie z którymi tego rodzaju działania miały na celu ułatwienie G. F. rozliczenia z realizowanych usług są logiczne z perspektywy optymalizacji kosztów i zysków prowadzenia działalności, a tym samym przekonywujące.

Ponadto należy podkreślić, że zgodnie z utrwalonymi poglądami orzecznictwa samo podjęcie pracy przez kobietę w ciąży z zamiarem uzyskania świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych nie może być kwalifikowane jako pozorne zatrudnienie w myśl art. 83 k.c. w sytuacji, gdy osoba ta faktycznie wykonywała pracę zgodnie z zawartą umową (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 marca 2001 r., II UKN 258/00; z dnia 30 listopada 2005 r. IV UK 61/05, z dnia 18 października 2005 r. II UK 43/05). Istnienie ważnego stosunku pracy w rozumieniu art. 22 § 1 k.p. w zw. z art. 8 ust. 1 u.s.u.s. przesądza o tym, iż ubezpieczona na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1 u.s.u.s. jako pracownik obowiązkowo podlega ubezpieczeniom społecznym od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania. W przypadku odwołującej Sąd uznał, że przedłożone w sprawie dokumenty, a także wyjaśnienia stron potwierdzają, iż faktycznie wykonywała obowiązki, jakie zostały jej powierzone w związku z zatrudnieniem. Potwierdzeniem wykonywania przez odwołującą pracy jest korespondencja e-mail z reprezentantami fundacji, którzy byli zainteresowani świadczeniami przez nią usługami cateringowymi w związku z planowanymi szkoleniami i warsztatami. Co prawda nazwa konta poczty e-mail nie prowadzi jednoznacznie do odwołującej, jednakże daty prowadzenia tej korespondencji przypadają na okres spornego zatrudnienia. Z korespondencji tych wynika, że odwołująca prowadziły aktywne rozmowy z reprezentantami fundacji przedkładając im propozycje posiłków i plany ich podania, a także oferty i wyceny, dostosowując je do wymagań klientów. Prowadzone przez odwołującą rozmowy przyniosły efekty, gdyż doszło do zrealizowania usług i wystawienia faktur VAT przez firmę odwołującego na różne kwoty, których wysokość wahała się od około 1.600 zł do 19.000 zł. Co więcej, klienci odwołującej byli zadowoleni ze świadczonych przez nią usług i ponownie zwracali się do niej z zapytaniem o możliwość zrealizowania kolejnych zleceń. Choć nie zostało potwierdzone, aby odwołująca wykonywała inne czynności przewidziane w zakresie obowiązków, takie jak np. poszukiwanie klientów czy też koordynowanie sprzedaży marki (...), jednakże zdaniem Sądu nie ma to znaczenia o tyle, że zatrudnienie powódki było związane przede wszystkim z zamiarem stron, jakim było połączenie świadczonych przez nich usług w ramach jednej – należącej do R. C. (1) – działalności gospodarczej. Skoro więc odwołująca wykonywała te obowiązki, to w świetle powyższego orzecznictwa brak podstaw do uznania zasadności zarzutu pozorności stosunku pracy.

Sąd miał również na względzie opinie biegłych sądowych. Biegła z zakresu ginekologii potwierdziła, że stan zdrowia odwołującej pozwalał jej na podjęcie pracy na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży. Z kolei analiza zasobów i operacji finansowych odwołującego dokonana przez biegłego z zakresu rachunkowości i finansów pozwalała na przyjęcie, że R. C. (1) był w stanie – w sensie ekonomicznym – zatrudnić odwołującą za wynagrodzeniem w wysokości przewidzianej w spornej umowie o pracę.

W tych okolicznościach Sąd uznał odwołanie za zasadne. Zaznaczenia wymaga, że organ rentowy dysponował w toku własnego postępowania licznymi dowodowymi w postaci dokumentów przedłożonych tak przez wnioskodawczynię, jak i płatnika składek. W ocenie Sądu już treść tych dokumentów, przy uwzględnieniu pisemnych zeznań stron i całokształtu materiału dowodowego, jakim organ rentowy dysponował, nie dawała jednoznacznych podstaw przyjęcia, że sporny stosunek pracy łączący strony miał charakteru pozorny. W uzasadnieniu skarżonej decyzji organ rentowy w istocie nie wyjaśnił, z jakich powodów nie uznał tych dowodów za wiarygodne, ograniczając się w zasadzie do stwierdzenia, że dokumentacja przedłożona przez odwołującą nie jest wystarczająca do faktycznego świadczenia pracy. W oparciu o te okoliczności zdaniem Sądu trudno było również przypisać stronom „oczywisty” zdaniem organu rentowego zamiar działania na szkodę Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Żaden przepis nie zabrania bowiem ani zatrudniania kobiet w ciąży, ani krewnych. Co się zaś tyczy kwestii niezatrudnienia przez R. C. (1) pracownika w miejsce odwołującej, to jak wynika z oświadczeń stron, odwołujący zakończył prowadzenie działalności gospodarczej, rezygnując tym samym ze świadczenia usług cateringowych. Za pozornością spornej umowy o pracę nie przemawia, w ocenie Sądu, również fakt wystąpienia ewentualnych zaniedbań w zakresie opłacania składek na ubezpieczenie odwołującej w okresie od lipca do listopada 2013 roku. Uiszczanie składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnianych pracowników stanowi obowiązek pracodawcy i nie sposób pociągać pracowników do odpowiedzialności z tego, w szczególności polegającej na kwestionowaniu ważności umowy o pracę czy też wynikającego z niej stosunku pracy, z tego tylko względu, że pracodawca powyższy obowiązek zaniedbuje. Odwołująca nie miała wpływu na prawidłowe wywiązywanie się przez małżonka z tego obowiązku. Fakt ewentualnych zaległości powstałych po stronie odwołującego z tytułu

składek stanowi kwestię wymagającą wyjaśnienia między nim a organem rentowym i nie można obarczać odwołującej negatywnymi konsekwencjami z tego tytułu.

Z tych też względów Sąd Okręgowy uznał, że sporna umowa o pracę z dnia 30 stycznia 2014 roku nie spełniała cech umowy pozornej w kontekście art. 83 § 1 k.c. Zamiarem stron było odpłatne świadczenie pracy przez G. F. na rzecz działalności prowadzonej przez R. C. (1), a zamiar ten realizował się w ramach zawartego przez strony stosunku pracy. Odwołująca wykonywała pracę, co znalazło potwierdzenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. W konsekwencji Sąd Okręgowy orzekając do istoty sprawy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. dokonał stosownej zmiany zaskarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, o czym orzekł jak w sentencji wyroku.

Zarządzenie: (...)

(...)